

A man in a white jacket and a plaid scarf is captured in a dynamic pose on a basketball court. He is leaning forward, smiling, and appears to be in the middle of a game or practice. The gymnasium has blue bleachers in the background, and other people are visible on the court. The floor is blue with yellow lines. The overall atmosphere is energetic and playful.

DE SPELAR MOT

För honom finns Allah, för henne finns Gud.
Men de delar tron på religionen som redskap för
att föra samman människor. Därför jobbar imamen
och prästen under samma tak och mot samma
mål i ungdomarnas Fryshuset i Stockholm.

Text: Lotta Ekstedt **Foto:** Rickard Kilström

SAMMA MÅL

”Syftet med samarbetet är inte att missionera, utan att informera.”

Det är en ganska lugn eftermiddag i Fryshuset. Några ungdomar spelar basket, andra sitter och chillar vid entrén och enstaka rop på shobrensvenska ekar i lokalen. Shoo bre!

Hej kompis!

Här möter Maria Kjellsdotter Rydinger med den vita prästkragen runt halsen. Vid sin sida har hon Othman Al-Tawalbeh. Han är imam. Båda jobbar här i Fryshuset, men det har inte alltid varit så.

– Fryshuset startades av KFUM, som har en kristen bas, så det har hela tiden varit naturligt för kyrkan att finnas här, berättar Maria.

Fryshuset erbjuder fritidsaktiviteter, driver gymnasium och jobbar med olika sociala projekt. Och här håller alltså även Fryshuskyrkan till, som inte är en fysisk kyrka, utan en plats dit ungdomarna kan gå om de vill, och det är Marias kontor.

– Men Fryshuset har blivit en mångkulturell plats. Hit kommer 25 000 människor varje månad, och många av dem har olika etnisk bakgrund, så det finns ett stort behov av att också lyfta andra religioner för att ungdomar ska kunna mötas. Men Fryshuset har inte vågat ta tag i den frågan, säger Maria.

I STÄLLET BLEV det en process som Fryshuskyrkan har drivit. Det började med en resa förra sommaren. 30 personer – kristna, muslimer, judar, sökare och icke-religiösa – åkte till Etiopien på en pilgrimsresa för att lära känna och utmana varandra.

Det var där som Maria och Othman träffades, och tanken att arbeta tillsammans i Fryshuset växte sig stark, och i mars startade de en förstudie av projektet.

– När man talar om krig, terror och extremism kopplas det ofta till religion. Men vi vill visa en annan bild, där religion är en drivkraft för integration, samlevnad och ökad förståelse för varandra, för att folk ska se på varandra som människor med samma värde, säger Othman.

Som präst och imam bland ungdomar handlar arbetet till en del om att bara finnas till, så att vem som helst kan komma fram och prata. Men också om att få i gång

samtalsgrupper med ungdomar, undervisa på Fryshusgymnasiets religionstimmar och att föreläsa för andra skolor som kommer på besök och för grupper också utanför Fryshusets väggar.

MÄRTA FERM, 18, är en av de unga som har deltagit i samtalsgrupperna.

– Jag möter ofta fördomar bland mina icke-troende vänner. Men jag brukar säga att man inte behöver bejaka tron men däremot människorna bakom.

Själv valde hon att inte konfirmera sig efter konfirmationslägret för några år sedan. Hon tror helt enkelt inte på någon gud.

– Men jag tror väldigt starkt på människor och deras vilja att förstå andra, säger Märta, som därför engagerade sig i samtalsgrupperna.

– För mig handlar det mycket om att komma i kontakt med människor som inte är lika mig själv. Annars blir det lätt att man bara bekräftar samma saker och man får aldrig nya insikter som kan utveckla en själv som människa, säger Märta, och menar att hon har lärt sig massor genom samtalsgrupperna.

Andra ungdomar har utmanat Maria och Othman, något de faktiskt uppskattar.

– Det bekräftar bara att det finns ett stort behov av att berätta vad religion är. Det finns en del vulgära föreställningar om den. Det beror på att vi inte är vana att tala om religion i det offentliga rummet, men det är därför det är så viktigt att vi börjar göra det, säger Maria.

OTHMAN BERÄTTAR ATT många har ifrågasatt bland annat kvinnosynen inom islam.

– En negativ kvinnosyn har att göra med hur man tolkar Koranen. De som ifrågasätter har läst texter i Koranen och tolkat dem bokstavligt.

Othman menar också att gamla traditioner ibland kan vara starkare än religionen, och att många av de traditioner som de flesta ser som negativa används felaktigt i religionens namn.

En av dem som har ifrågasatt Othman och islam är Nadin Fakhro, engagerad i Fryshusets Elektra-projekt, som arbetar mot hedersvåld.

– Jag är själv muslim, men hade fördomar om kvinnosynen inom islam och mot imamer.

Vi måste hitta en plats där religionerna kan mötas och inte bara titta på skillnaderna.

Nadin Fakhro

Jag brukar säga att man inte behöver bejaka tron men däremot människorna bakom.

Märta Ferm

NÄRHET. Maria och Othmans arbete handlar till stor del om att bara finnas tillgängliga, men också om att få i gång samtalsgrupper med ungdomar. Nadin Fakhro och Märta Ferm är båda engagerade i Fryshusets aktiviteter.

BYGGER BROAR. ”Vi vill visa en annan bild där religion är en drivkraft för integration, samlevnad och ökad förståelse för varandra, säger Othman Al-Tawalbeh och får medhåll av Maria Kjellsdotter Rydinger.

Men nu är Othman en förebild för mig, säger Nadin.

– Min tro är privat, men jag märker behovet att prata om olika religioner. Vi måste hitta en plats där religionerna kan mötas och inte bara titta på skillnaderna, fortsätter hon.

ENLIGT MARIA FÅR samarbetet ett starkt stöd av ungdomarna och från Fryshuset. Men det har också mött kritik från de egna trossamfundet. Att Othman får lön för sitt arbete i Fryshuset av Svenska kyrkan sticker i ögonen hos en del i organisationen. Ett par präster skrev i ett debattinlägg i Svenska Dagbladet i våras att ”det är olyckligt att Svenska kyrkan har anställt en imam. Som anställd ska man dela kyrkans värdegrund”. Prästerna menade också att det var fel att ”inom kyrkan låta andra religioners ledare förkunna sin tro”.

Även muslimska organisationer tog avstånd från det tvärreligiösa samarbetet.

– Men det var innan de förstod vad det handlar om. De trodde att jag skulle predika

i kyrkan eller att jag kommer att bli en del av Svenska kyrkan och hjälpa dem att få ungdomar att bli kristna.

Othman och Maria möter kritiken på samma sätt, och menar att det inte alls kommer att bli fråga om att omvända den ena eller den andra.

– Det blir ju nästan precis tvärtom, för i och med att Othman nu finns här behöver inte jag försvara islam mot dem som ifrågasätter, utan det kan han få göra, säger Maria.

– Och när ungdomarna kritiserar kristendomen, kan jag bara säga till Maria: Varsågod och svara! säger Othman och fortsätter:

– Syftet med samarbetet är inte att missionera, utan att informera, dels om religionen i sig och dels om att det går att leva tillsammans. Vi gör det för att bygga broar.

MARIA MENAR ATT det har ett symbolvärde i sig att se att en imam och en präst jobbar tillsammans. Hon skulle dessutom gärna se fler religioner i projektet.

– Det vore helt klart önskvärt med fler, men

det handlar om resurser. Men islam är, efter kristendom, den största religionen i Sverige, så vi får börja där.

Att Sofia församling, dit Maria tillhör, tagit beslutet att betala lön till Othman för de två dagar i veckan som han jobbar i Fryshuset, tycker Maria inte är så kontroversiellt, eftersom den muslimska organisationen i Sverige helt enkelt inte har de pengarna. Dessutom är det tillfälligt.

– Vi hade tänkt starta projektet 2012 och har sökt pengar från olika fonder. Men när Othman förlorade sitt vanliga deltidsjobb i våras, blev vi oroliga att han inte skulle kunna vara med på projektet om han skulle hitta ett heltidsjobb. Därför valde vi att betala lön till Othman fram till årsskiftet och kom i stället i gång med arbetet tidigare.

Än är det oklart om projektet får pengar från de fonder man har sökt hos, så att det kan leva vidare 2012.

– Insh'Allah, ler Maria med glimten i ögat. Om Gud vill. ■

Fotnot: Shobresvenska kallas också rinkeby-svenska, gårdstens-svenska och rosen-gårdssvenska. Som fackterm rekommenderar Svenska språknämnden multietniskt ungdomsspråk, men i vardagligt tal är shobresvenska ett bra ord, enligt samma nämnd.

HUS FÖR UNGDOMAR

►► **Mötesplatsen Fryshuset** kom till 1984 när föreningen KFUM Söder i Stockholm, med Anders Carlberg i spetsen, behövde en lokal för att samla alla KFUM:s ungdomsaktiviteter. Det finns en mängd aktiviteter att ägna sig åt, bland annat basket, skateboard, musik, teater och fester.

►► **Fryshuset har också blivit ett centrum** för sociala projekt. Här ingår projektet som artikeln intill handlar om. Här finns även jobbcoachning, stöd till personer som vill lämna extremism eller destruktiva grupper.

►► **Fryshuset håller även i olika utbildningar.** Till exempel driver man numera friskolor på högstadie- och gymnasienivå som också finns i Göteborg och Malmö.

Källa: Fryshuset.se

